ANUL VI Nr. 3

MÜNCHEN – DECEMBRIE 1956

VESTITORII

1957

Oridecâteori pribegii făceau bilanțul anului trecut și scrutau perspectivele anului care vine, răspunsul era invariabil același: nicium semn care să ne mărească speranțele unei grabnice eliberări a țării. Mai ales după ce Occidentalii s'au fixat — acum trei ani — pe poziția coexistenții, tot ce-a mai rămas din nădejdile de altădată s'a destrămat în gol. Lumea a plecat capul cu tristețe și și-a văzut fiecare de drumul lui. Multe suflete au capitulat în apa putredă a exilului, transformându-se în cetățeni ai altor state.

Dar iată că s'a întâmplat minunea. Besna care ne înconjura a fost sfâșiată de fulgerele din Ungaria. Fulgere căzute din înaltul cerului. Revoluția din Ungaria e un dar al providenței. Nimeni nu se aștepta la ea și nimeni nu a organizat-o. Dintr'odată și orizonturile noastre s'au iluminat. Țara nu mai e atât de departe. Eliberarea ei nu mai e o ipoteză absurdă. A intrat în domeniul probabilităților.

E prematur să ne bucurăm, imaginându-ne că de-acum înainte greutățile sunt înapoia popoarelor din răsărit. Aceste greutăți de-abia acum încep. Retragerea Sovietelor din spațiul răsăritean va mai costa multe victime și multe suferințe. În niciun caz stăpânii Kremlinului nu se vor lăsa convinși de argumente umanitare. „Drepturile omului" sau ale popoarelor sunt noțiuni străine de concepția lor politică. Destalinizarea s'a dovedit a fi o farsă. Urmașii lui Stalin procedează cu aceiași lipsă de scrupule și brutalitate ca și fostul autocrat. Represiunea din Ungaria demonstrează și celor mai naivi caracterul tactic al măsurilor de destindere luate de Soviete în sfera lor de dominație.

Dacă nu ne e permis să ne lemănăm în iluzii, totuși putem să anticipăm anumite situații. Primejdia unui război este aproape înlăturată. Sovietele astăzi nu mai contează pe armata țărilor satelite. Partidele comuniste din aceste țări au eșuat în misiunea ce le-a fost prescrisă. Nici generația nouă n'au reușit să o îndoctrineze. Dar chiar în Rusia Sovietică, partidul și-a pierdut din atracție. Se pare că întreaga mișcare comunistă din lume a trecut de zenitul ei. Văzându-se amenințate din interior, nu este exclus ca Sovietele, în desperare de cauză, să încerce marea aventură: războiul. E ca un om care, fiind minat de o boală grea, ca ultim remediu trebuie să recurgă la operație. Operația războiu e periculoasă. După toate probabilitățile se va încheia cu înfrângerea Sovietelor. Dar logica nu mai intră în asemenea situații-limită.

O altă ipoteză ar fi ca Rusia Sovietică, fără să recurgă la războiu, să fie hotărîtă să-și mențină cu orice preț dominația în Europa răsăriteană. Aceasta nu s'ar putea realiza însă, dat fiind starea de nemulțumire crescândă din țările satelite, decât transformând regimul politic și polițienesc actual în regim de ocupație militară. Armata rosie ar trebui să-și asume direct răspunderea guvernării acestor țări. Faptul ar avea două grave inconveniente: armata roșie ar pune în umbră partidul comunist dela Moscova și, în al doilea rând, ar crea o stare preliminară războiului, care ar putea fi interpretată în Oc-

(Continuare în pag.8)

IMPONDERABILELE ISTORIEI

Revoluția din Ungaria a surprins întreaga lume; specialiștii în materie dădeau ca imposibilă o mișcare revoluționară într'o țară supusă dominației moscovite. Instrumentul de teroare e prea bine pus la punct — se spunea — ca să nu fie înăbușit în fașe orice început de revoltă. Revolta popoarelor captive avea nevoie de un impuls din afară, ca să se declanșeze: războiul sau orice altă intervenție, asimilară unei actiuni de forță din partea Vestului.

Mai puțin pregătiți pentru a înțelege cutremurul din Ungaria, au fost Occidentalii. Comuniștii sunt obișnuiți cu revolte și represalii. Ei stau permanent la pândă, știind în fiecare clipă la ce se pot aștepta din partea populației. Ceeace i-a surprins pe ei a fost numai amploarea evenimentelor. Occidentalii însă nici astăzi nu se pot dumiri ce s'a întâmplat în Ungaria. Neputința în care își imaginau popoarele din răsărit și calculele lor politice, clădite pe această premisă, au suferit o răsturnare totală. Comoda politică de coexistență a fost nimicită dintr'o lovitură. Pentru a scăpa de teroarea bombei atomice, lumea liberă era gata să semneze alături de Bulganin și Hrusciov sentința de moarte a popoarelor răsăritene, iar pentru a pregăti opinia publică apuseană să accepte politica de coexistență, d'alecticienii abili au început să propage teza că, în definitiv, aceste popoare, după 12 ani de dominație a comunismului, au sfârșit prin a se adapta regimului. A mai provoca aceste popoare să mai gândească asupra sorții lor, ar însemna, într'un anumit fel, a le violenta voința. Aceste popoare s'au înstrăinat de gândirea occidentală. Dorul de libertate nu mai subsistă decât la vechile generații, care sunt pe cale de dispariție. Până la urmă Occidentul trebuie să se împace cu gândul că cortina de fier desparte realmente două lumi, cu două moduri diferite de a plăsmui destinul uman. Cele două lumi nu mai pot face altceva decât să se ia la întrecere pacifică sau să piară amândouă într'un război apocaliptic.

Partizanii coexistenței — de o parte și de alta a cortinei de fier — au gândit lucrurile cu o logică impecabilă. Realitatea era alta — ei știu prea bine. Aceste popoare nu s'au integrat universului comunist, nu vor să se împărtășească din „binefacerile" paradisului sovietic. Dar cine să le asculte plângerile și suspinele? Doar glasuri sporadice mai străbăteau la urechile lumii occidentale, biciuită numai de dorința de a-și îmbunătăți continuu standardul de viață. Neprimind niciun ajutor din afară, nefericitele popoare vor înțelege că omenirea nu se poate distruge din cauza lor.

Dar pe când părea că totul merge spre fericitul desnodământ al unui acord deplin între cei doi parteneri, Estul și Vestul, o nație din cele condamnate să fie înghițite de vii, a cutezat să înfrunte colosul sovietic. Fără nimic. Fără arme, fără sprijin și fără speranță. Din convingerea intimă că e preferabilă moartea unei vieți de sclav. Dacă vreți țara noastră, au spus luptătorii maghiari bolșevicilor, o veți avea, dar nu va mai fi o țară, ci un cimitir nesfârșit, în care milioane de oameni chinuiți de dorul libertății își vor găsi liniștea supremă.

Nu se poate concepe o mai mare ofrandă adusă ideii de libertate. Există enumărate exemple în istorie când indivizi singuratici sau fragmente din națiune s'au jertfit pentru un mare ideal, dar e un caz cu totul excepțional ca un popor întreg să-și pună existența în joc pentru a-și salva sufletul. Specificul revoluției maghiare și uluitoarea ei performanță este că masele populare s'au transformat în mase de eroi. Eroul nu mai e o apariție izolată. Eroismul a devenit o noțiune comună. Nimeni nu se mai ascunde. Nimeni nu vrea să-și salveze viața. Toți vor să-și dea viața pentru a pregăti o soarte mai bună neamului lor. Ce-i mai poate înfricoșa pe acești oameni, când teroarea de moarte a dispărut din sufletul lor? Cu ochii lor cari par niște luminișuri ale cerului privesc calm la monștrii de otel sovietici.

Revoluția din Ungaria nu e opera unor răsvrătiți. Nu a fost pusă la cale — cum spune Moscova. N'a existat o conspirație la originile ei. Din niște manifestații pașnice, reprimate fără sens de regim, s'a ajuns la răsvrătirea unui întreg popor. O văl vătaie ce s'a întins cu o repeziciune uimitoare. Tocmai această ridicare în masă a poporului evidențiază caracterul spontan al revoluției. A existat o atmosferă inflamabilă, nedreptățile acumulate de 12 ani, și a fost deajuns o scânteie ca flăcările să cuprindă toată țara.

Ceeace uimește și mai mult lumea e perseverența revoluției. Focul revoluției maghiare nu s'a consumat ca un foc de paie în câteva zile, ci dăinuiește fără întrerupere de o lună și jumătate. Revoluția se desfășoară cu vigoare și conștiință. Toți luptătorii sunt transfigurați de evenimente. Libertatea națională e țelul suprem spre care aspiră Maghiarii și nicio ofertă politică nu-i poate domoli, care să nu dea satisfacție idealului lor.

Lipsa de logică a revoluției maghiare și cursul ei paradoxal se explică printr'o logică mai înaltă care scapă judecății politice obișnuite. Ceeace oamenilor nu le stă în putere, stă în puterea lui Dumnezeu să săvârșească prin mijlocirea oamenilor. Istoria nu-i numai ceeace se vede: războiu, tratate, diplomație și politică. Istoria mai are și o parte nevăzută: sunt forțele ei imanente. Revolutia maghiară este produsul meta-istoriei, al energiei creatoare a acestui popor, inspirate și călăuzite de Dumnezeu. Dumnezeu n'a putut suporta ca teroarea comunistă, conjugată cu meschinăria occidentală, să perpetueze statutul de nedreptate al popoarelor din răsărit. Prea au suferit mult aceste popoare! Prea au fost lovite din toate părțile! Prea mult sânge a curs și prea multe lacrimi s'au vărsat!

(Continuare în pag. 2)

IMPONDERABILELE ISTORIEI

(Urmare din pag. 1)

Pe drumul calvarului lor s'a pogorît gratia divină. Toti cei cari au suferit pentru Christos, toți cei ce au stat în lanțuri și au murit pentru credința lor au contribuit la miracolul răsmeritei maghiare.

Poporul maghiar a fost ales de Dumnezeu ca să exprime în accente dramatice sfânta Lui mânie pentru complicitatea în crimă a Vestului cu Estul. Occidentul nu trebuie să se bucure, scotând din tragedia maghiară doar partea care convine intereselor lui. Revolutia maghiară e drastic avertisment dat de Dumnezeu Occidentului. E o interventie a imponderabilelor în istorie, care obligă la meditatie și revizuire de pozitii. Am putea afirma că se adresează mai mult lumii libere decât acelora pe care îi vizează direct: comunistii. Lumea liberă trebuie să înceteze de a-si mai adormi constiința cu calmante. Când un popor întreg își pune viata în joc, ca să sguduie nepăsarea lumii, e cu totul insuficient ca să fie întâmpinat numai cu ajutoare materiale, laude goale și cuvinte de consolare. Revolutia maghiară este un S.O.S. adresat tuturor popoarelor. Toate se găsesc pe marginea prăpastiei și toate au nevoie să fie salvate. Dacă sângele vărsat în Ungaria va rămânea tot atât de putin înteles de Occident ca și anii de suferinta ce i-au trăit popoarele din răsărit sub jugul comunist, dacă se va continua să se salveze pacea cu mijloace ipocrite, înseamnă că însăși ideia libertătii s'a stins în asa zisa lume liberă și că această lume e înlănțuită cu mii de fire nevăzute de propria ei pierzanie.

Se spune că lumea liberă e identică cu aria apuseană, iar dincolo de cortina de fier se întinde imperiul sclaviei. Dacă ne referim la libertatea exterioară, politică și economică, incontestabil că lucrurile stau așa. Dacă însă e vorba de pretuirea ei întrinsecă și absolută, popoarele din răsărit au un cult mai mare al libertătii. Ele n'au capitulat în fata comunismului, când acesta a voit să le anuleze existenta spirituală, nici chiar atunci când din regiunea clasică a libertătii nu mai adia nicio speranță. De veacuri nu s'a ridicat un monument mai grandios libertătii ca isprava nemuritoare a poporului maghiar din aceste zile. Cine nu se închină cu admiratie nemărginită în fata unui popor care se rupe de toate legăturile materiale, ca să-și salveze libertatea natională? Copii de 12 ani au căzut fulgerati de tancurile rusesti, familii întregi, cu bătrâni și femei, au luptat pe baricade. Toată economia unui popor, toată munca lui s'a risipit. Și mândra capitală a Maghiarilor, Budapesta, zace în ruine. Acest popor s'a desprins de toate bucuriile terestre, de tot ce i-a fost drag și scump, și-și joacă întreaga existentă pe cartea libertătii.

Dacă comparăm sgârcenia sufletească a Occidentului de astăzi, care tremură numai la gândul că standardul lui de viată ar putea să sufere o micsorare, cu epopeea maghiară, ne întrebăm în care punct al globului s'au refugiat ultimele vestigii de libertate?

Revolutia maghiară a statuat un exemplu înfricosător al fortei sufletesti de care dispun popoarele revoltate. Dar, abstractie făcând de invincibila lor tărie sufletească, aceste popoare urgisite de Occidentali, considerate definitiv pierdute pentru umanitatea liberă, declarate chiar inamicii potentiali, se descoperă a fi niste aliati extraordinar de valorosi. Strategii N.A.T.O.-ului încep să facă socoteli: armatele tărilor ocupate de Sovete trebuie scazute din planurile lor militare. Aproape o suta de divizii sunt inutilizabile în caz de războiu contra Occidentului. Cel putin o alta sută de divizii sovietice vor fi imobilizate apoi în aceste tări, pentru a asigura spatele frontului. Dacă până acum nu lipseau speculatiile asupra posibilei defectiuni a armatelor satelite, nu exista totusi nicio dovadă concretă că lucrurile s'ar petrece si în realitate asa. Revolutia maghiară a confirmat aceas ă ipoteză. Armata maghiară a trecut de partea răsculatilor, iar Rusii au trebuit să aducă 20 de divizii pentru a potoli revolta. Planurile de apărare a lumii occidentale sunt profund afectate de această constatare. 200 de divizii ale blocului răsăritean sunt sortite să se macine în contradictii interne. Rusia Sovietică va intra în războiu cu un minus initial de 200 de divizii, care se datoreste exclusiv generozitătii popoarelor răsăritene.

Strategii N A T O-ului iau act cu satisfactie de răsturnarea raportului de forte din Europa. Occidentalii se bucură, stiindu-se ocrotiti de slăbiciunea adversarului. Minunea economică poate continua. Dar prea putini se gândesc că popoarele care aduc acest dar neasteptat Occidentului se expun urgiei moscovite si asteaptă în schimb o mână frătească de ajutor.

Occidentul s'a mărginit până acum la condamnarea morală a agresiunii sovietice. Mai departe, spun expertii occidentali, nu se poate merge, căci s'ar deschide portile celui de-al treilea războiu mondial. Deoparte, asadar, e o natiune care si-a riscat existenta pentru a sfărâma cătusele robiei; de altă parte, natiunile care profită fără risc de pe urma svârcolirilor acestei natiuni, angajată într'o luptă pe viată și pe moarte.

Atitudinea ce-au adoptat-o oamenii politici din Occident fată de evenimentele din Ungaria nu are nicio lacună din punct de vedere al sacrelor lor interese egoiste. Nimic nu e mai confortabil decât să asisti cum se macină adversarul din interior. Rusia Sovietică va dispărea din cauza propriilor ei insuficiente de constructie, ca o casă ce nu-i bine clădită si se prăbuseste. Rând pe rând părtile se vor ridica împotriva conducerii centrale și, într'o bună zi, primejdia comunistă se va stinge dela sine.

Să presupunem că procesul de descompunere al imperiului moscovit început în Ungaria si Polonia s'ar desvolta în directia dorită de Dl Dulles, că „presiunea internă înapoia cortinei de fier ar putea să nimicească comunismul sovietic si să pună capăt rupturii în două a lumii" (din cuvântarea ministrului de externe al Americii, tinută la ultima consfătuire a Consiliului Atlanticului, Neue Züricher Zeitung, 13 Dec. 1956). Ce înseamnă aceasta? Că sarcina eliberării popoarelor din răsărit apasă exclusiv asupra lor. Și cum eliberarea e echivalentă cu distrugerea comunismului sovietic, înseamnă că ele nu pot aspira să devină libere decât după ce au reusit să dărâme dominatia comunistă în întreg spatiul euro-asiatic. O sarcină gigantică. In această postură le împinge Occidentul, care nu vrea să iasă din rolul său de spectator, de teama unui al treilea războiu mondial.

Popoarele din răsărit s'au asteptat si se asteaptă la ceva mai mult din partea Occidentalilor. Ele stiu că nu din vina lor au ajuns în robia sovietică. La Teheran si Yalta s'a pecetluit soartea lor cu concursul presedintelui Roosevelt. E „moral" asa dar ca sarcina eliberării să nu cadă exclusiv asupra lor — victimele politicii occidentale. E imoral ca aceste popoare, după o eroică rezistentă de 12 ani contra imperialismului moscovit, cu sângele lor subtiat de suferinte, cu trupul lor istovit de foame și muncă inumană, să fie lăsate să se macine într'o luptă inegală, neavând altă asistentă din partea Occidentului decât „încurajările morale".

Revolutia maghiară a costat zeci de mii de vieti. Nimicirea comunismului pe aceeasi cale presupune deci că milioane de fiinte omenesti să fie sacrificate din rândurile popoarelor mici și mijlocii din Europa răsăriteană. Aceste popoare s'ar încununa cu o glorie nepieritoare dacă cu „propriile lor mijloace" ar isbuti să se elibereze. Dar la capătul acestei lupte titanice câți ar mai trăi ca să se bucure de laurii victoriei? Să nu uităm că Sovietele n'au recurs în Ungaria la măsurile cele mai drastice: deportări și uciderî în masă. Dar dacă vor fi puși în situatii critice, nu vor sovăi să facă uz de aceste măsuri. Pentru a evita ca eliberarea lor să se transforme într'o catastrofă natională, popoarele răsăritene asteaptă ca lumea liberă să împartă si riscurile luptei lor si să nu se intereseze exclusiv de beneficiile ce le revin din această luptă.

Din fericire, imponderabilele ce au irupt în istorie odată cu revolutia maghiară au provocat un soc puternic în opinia publică a lumii libere. Peste capul guvernantilor această opinie actionează si se impune. Un interes crescând pentru soartea popoarelor din răsărit își face drum în inima omului apusean, acaparată până acum de magia economicului. Sentimentul de solidaritate umană si crestină presează pe guvernanti la găsirea unei solutii de recuperare a Europei răsăritene. „Realismul politic" de până acum al statelor occidentale începe să oscileze, pentrucă trebuie să se înfrunte cu opozitia unor factori incontrolabili.

Imponderabilele istoriei s'au pus în mars, provocând o efervescentă generală în Est ca și în Vest. Tâlcul lor e simplu. Sau se respectă indicatia lor tainică, emanată din vointa lui Dumnezeu, si atunci nimic nu mai stă în calea unei pacificări generale a lumii, sau se încearcă a le opune rezistentă si a le sili fiinta si atunci nimic nu mai stă în calea unei catastrofe. Estul și Vestul trebuie să ia deopotrivă aminte. Orice formulă de cooperare, bazată pe sacrificarea popoarelor din răsărit, e condamnată de divinitate. Comunistii însisi au putut să se convingă de existenta si eficienta imponderabilelor istorice. Revolutia din Ungaria le-a spulberat visul de dominatie mondială: întreaga lume își întoarce astăzi capul cu oroare dela regimul și lozincile lor. Comunistii dela Moscova au pierdut și privilegiul de a face rău în perspectiva triumfului final al doctrinei lor în lume.

Horia Sima

Moța și Marin

– La a XX-a aniversare a jertfei delă Majadahonda –

In 13 Ianuarie 1957 se împlinesc 20 de ani dela căderea eroilor legionari Moța și Marin pe frontul dela Majadahonda.

In momentele ce le trăim, când se clatină din temelii asezarea mincinoasă și nedreaptă a stăpânirii comuniste în întreaga lume, acesti înainte mergători în lupta pentru apărarea Bisericii lui Christos și apărarea libertății popoarelor se proiectează cu toate atributele măreției în conștiința noastră.

De fapt întreaga mișcare nu-i decât o anticipare a luptelor, durerilor și încercărilor prin care va trece natiunea întreagă. Grupul de legionari care a participat la războiul civil din Spania era avangarda natiunii într'un războiu de lungă durată contra comunismului. Intre anii 1941 - 1944, sute de mii de Români s'au împărtășit din potirul morții, combătând pentru aceeași cauză pentru care s'au jertfit Moța și Marin. Astăzi, aproape toate natiunile pământului, libere sau roabe, urmează drumul pe care l-au străbătut cu arma în mână Moța și Marin.

Anii 1938 - 1939 au fost ani de crâncenă prigoană pentru mișcare. Sute de legionari au căzut victimă teroarei carliste. Această prigoană a fost o prefigurare a prigoanei în care va intra neamul întreg, începând dela 23 August 1944. Există o strânsă conexiune între destinul mișcării și al poporului întreg. Mișcarea a fost prigonită pentrucă era o pavăză a natiunii și pentru a prigoni cu succes poporul era necesar ca mai întâi pavăza să fie înlăturată.

Sacrificiul lui Moța și Marin a imunizat poporul român contra pericolului de contaminare comunistă. Jertfa lor a lăsat urme profunde și în straturile muncitoresti, împiedecând astfel ca unitatea poporului român să se rupă în profitul biurocratiei comuniste.

Ce reprezintă Ion Moța și Vasile Marin pentru conștiința poporului român? Este afirmarea destinului său istoric. Un popor ca al nostru, care întotdeauna a stat de veghe la porțile răsăritului în cursul sbuciumatei lui istorii, nu putea simți niciun fel de atașament pentru doctrina anti-europeană și anti-creștină a marxismului. In comunism poporul român, dela primele lui manifestări de forță, a identificat o apariție cu totul străină de propria lui ființă. Comunismul nu numai că nu-i spunea nimic, dar îi provoca aversiune simplă lui enunțare. Poporul român e un popor de bun simț, echilibrat și cu frică

(Continuare în pag. 8)

Evenimente hotărîtoare

In toamna acestui an au avut loc în Europa răsăriteană şi Orientul Apropiat evenimente politice de o importanţă covârşitoare.

Ideia destalinizării aruncată la congresul al 20-lea sovietic a început să fermenteze în Europa răsăriteană şi a produs efecte diferite la popoarele care trăiesc de 11 ani sub regimul teroarei ruseşti. Conducerea din Cremlin a înţeles prin destalinizare să acorde ţărilor subjugate oarecare independenţă, dar rămânând încadrate ideologiei comuniste şi legate mai departe de Rusia sovietică printr'un sistem politico-militar.

Pe baza acestui criteriu, în Polonia s'a ajuns la venirea lui Gomulka la conducerea statului. Mişcarea muncitorească comunistă polioneză care a realizat această schimbare, n'a ieşit din cadrul sensului destalinizării şi programul economico-social al lui Gomulka a fost acceptat de Moscova.

Nu acelaş lucru s'a întâmplat în Ungaria. Începută cu acelaşi scop, adică înlocuirea conducerii staliniste cu alta de tip comunist independent, a avut ca rezultat imediat venirea la putere a lui Imre Nagy ca prim ministru şi Janos Kadar secretar general al partidului. Dar revoluţia nu s'a oprit aici, sau mai bine zis, în acelaşi timp, s'au mai precizat din ce în ce mai clar alte două mişcări. Una cu sediul la Mişcolţ a lucrătorilor comunişti naţionalişti, cari vroiau un guvern comunist, dar total independent de Uniunea Sovietică şi alta la Györ a naţionaliştilor anticomunişti, care îngloba tineretul şi armata şi care reprezenta curentul cel mai puternic. Aceste două mişcări au acţionat în paralel în contra armatei ruse şi au făcut presiuni asupra guvernului. Imre Nagy, strâns între aceste două mişcări şi puterea rusă, a trecut de partea revoltaţilor şi însuşindu-şi dorinţele lor a cerut Rusiei să-şi retragă trupele din Budapesta şi apoi să înceapa tratativele pentru retragerea totală din Ungaria.

Uniunea Sovietică, prin Mikoian, care a fost în zilele acelea la Budapesta, a acceptat evacuarea capitalei ungare şi a început discuţii pentru retragerea trupelor de pe teritoriul ţării.

In timp însă ce se duceau negocieri, Ruşii au intrat în Ungaria cu numeroase coloane blindate, au încercuit Budapesta şi alte centre importante, au închis frontierele şi în dimineaţa zilei de 4 Noembrie au trecut la atacul general. Ungurii s'au bătut cu vitejia desperării, dar au fost zdrobiţi.

Aduc aici omagiul nostru viteazului popor ungar, care a dovedit în această tragică împrejurare, o hotărîre fără seamăn pentru redobândirea sfintei libertăţi. Drama acestui popor, noi, Românii, am simţit-o din plin. Să sperăm că jertfa aceasta uriaşă nu va fi fost zadarnică şi că eroismul poporului ungar va fi răsplătit printr'o eliberare apropiată şi totală.

Imre Nagy a anunţat în ultimele ore că Ungaria iese din pactul dela Varşovia, se declară neutrală şi a cerut în apeluri repetate către O.N.U. să ia apărarea poporului ungar, dar a fost prea târziu.

In dupăamiaza aceleiaşi zile, cele 6.000 de care de luptă ruseşti (15 divizii blindate şi 4 motorizate) şi-au terminat opera destructivă. Un alt guvern condus de Kadar s'a instalat la Budapesta, iar peste întreaga ţară a Ungariei s'a întins o linişte de mormânt. Voinţa de libertate a poporului ungar a fost zdrobită cu fier, otel şi tosfor.

Care a fost reacţiunea Occidentului în faţa acestor sălbăticii ? Nimic : nimic concret. Vorbe mari, sentimentalism şi panegirice la adresa luptătorilor căzuţi pentru libertate. La apelul desperat al lui Imre Nagy, consiliul de securitate al Naţiunilor Unite s'a întrunit şi cu zece voturi contra unul, a decis convocarea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U.-ului, care a avut loc în seara zilei de 4 Noembrie, adică atunci când la Budapesta funcţiona guvernul Kadar, când Nagy şi ceilalţi membri ai fostului guvern erau arestaţi şi când revolta era practic înăbuşită. Această adunare a hotărît să se înscrie la ordinea de zi „situaţia din Ungaria".

Dacă această acţiune ar fi avut loc încă din primele zile ale revoltei şi s'ar fi anunţat o serie de măsuri drastice contra Rusiei, luate de toate ţările O.N.U.-uui în eventualitatea că Moscova nu şi-ar retrage trupele, atunci ar fi avut — poate — un efect ; dar în seara de 4 Noembrie nu mai era nimic de făcut. Totuşi. O.N.U.-ul poate fi mulţumit. Formele juridice au fost îndeplinite, aşa că mortul putea fi dus la groapă cu toată pompa.

O singură manifestare a Occidentului se poate lua în considerare. Trimiterea de medicamente şi alimente din toate ţările europene a fost o acţiune spontană şi generală. Asta a folosit răniţilor, bolnavilor şi flămânzilor, dar poporul ungar avea nevoie de manifestări de forţă, de acţiuni energice şi imediate faţă de Rusia şi — în extremis — să nu i se fi precupeţit nici sprijinul armat.

Chiar şi scrisoarea preşedintelui Eisenhower către Bulganin, prin care anunţă că Statele Unite studiază metodele după care s'ar putea ajunge la retragerea trupelor din Ungaria şi la posibilitatea pentru Ungaria de a-şi alege singură guvernul, a fost tardivă ; în afară doar de cazul că preşedintele Eisenhower nu se gândeşte că a venit momentul să se caute şi alte metode decât acelea dela masa verde, pentru a obliga pe Ruşi să intre în ordine.

De ce au făcut Ruşii represiunea aşa de târziu ? Desigur că ar fi putut s'o aplice din primele zile ale revoltei, dar, dându-şi seama că este o revoltă naţională în contra comunismului, au avut interesul să o lase să se desvolte ca să cunoască pe toţi adversarii. Pentru aceasta le-a întins cursa cu retragerea trupelor din Budapesta şi acceptarea discuţiilor pentru retragerea din toată Ungaria. Entuziasmul provocat prin aceste începuturi favorabile a făcut pe revoltaţi să-şi desvăluie toate gândurile şi toate forţele şi atunci a venit lovitura.

Din aceste tragice evenimente se pot face câteva constatări :

Ruşii nu pot conta pe armatele ţărilor satelite. Armata ungară era socotită ca o forţă în care se putea avea încredere şi de aceia dispunea de un armament bogat şi modern. Colaborarea aproape în întregime a armatei la revoluţie, obliga comandamentul suprem rusesc să renunţe la orice întrebuinţare militară a armatelor ţărilor subjugate ;

— Tineretul intelectual, ca şi cel dela ţară, educat cu atâta grijă în ideologia comunistă, este naţionalist ; toate eforturile educatorilor comunişti s'au dovedit zadarnice.

— Spiritul dela Geneva şi manifestările pentru coexistenţă s'au prăbuşit ; falsitatea şi minciuna au ieşit la iveală. Dovada este făcută că regimul comunist nu se poate menţine decât prin crimă şi teroare. Stalin a reînviat şi a luat conducerea în Cremlin.

— O revoltă a unui popor aflat sub dominaţie rusă, oricât de brav ar fi şi ori câte sacrificii ar fi decis să facă, nu poate să reuşească dacă Occidentul stă cu braţele încrucişate.

Un alt eveniment este războiul pentru canalul de Suez. El este rezultatul ciocnirii de interese ruseşti cu cele anglo-franceze. Ruşii vor să pătrundă în lumea arabă, atât de bogată în petrol, şi să aibă cuvânt hotărîtor la canalul de Suez, arteră principală a Europei către Asia, în timp ce Anglo-Francezii vor să-şi păstreze poziţiile pe care le-au avut până acum în această regiune a lumii.

Egiptul, a cărui independenţă nominală datează din 1923, dar care n'a obţinut independenţa totală decât de un an, prin retragerea trupelor engleze din regiunea canalului de Suez, vrea să folosească toate resursele de pe teritoriul lui pentru a-şi îmbunătăţii situaţia materială. In afară de bumbac, canalul de Suez reprezintă cea mai importantă sursă de venituri, ceeace a făcut pe şeful statului egiptean, sprijinit de diplomaţia moscovită, să desfiinţeze compania internaţională a Suezului şi să ia asupra statului egiptean toată răspunderea.

Din întâlnirea acestor interese a isbucnit — folosindu-se căi întortochiate — războiul dintre Israel şi Egipt, în care Anglo-Francezii au intrat ca apărători ai canalului. Războiul s'a terminat prin „încetarea focului" şi organizarea unor trupe de poliţie ale O.N.U.-ului care să asigure libertatea de circulaţie pe canal şi să împiedece isbucnirea războiului între Evrei şi Egipteni. In orice caz, nu se poate face încă niciun pronostic asupra terminării conflictului. Un fapt însă apare ca sigur : intervenţia anglo-franceză în războiul dintre Egipt şi Israel a fost în favoarea Evreilor, ceeace a îndepărtat şi mai mult lumea arabă de puterile occidentale europene.

Oricât de îndepărtate ar părea aceste două evenimente între ele, apare evident ca punct comun amestecul Ruşilor şi la unul şi la celălalt : în Ungaria, pentru a-şi menţine situaţia de stăpân, iar în Egipt pentru a-şi creia o situaţie favorabilă între popoarele arabe, sprijinindu-le manifestările de independenţă faţă de Occidentali. Acţionând în aparenţă pentru două scopuri locale, diametral opuse, nu este în realitate decât un singur scop : crearea unei situaţii politico-strategice favorabilă viitorului războiu mondial. Revolta ungurească a fost folosită de Ruşi ca să aducă în Ungaria 19 divizii blindate şi motorizate, adică o forţă cu totul disproporţionată pentru înfrângerea rezistenţei ungare. Ce se va întâmpla dacă sub pretextul necesităţilor locale aceste divizii vor rămâne în Ungaria sau vor fi împărţite în Germania orientală, Polonia şi Cehoslovacia ? O bună parte din forţele ofensive ruseşti s'ar găsi astfel în dispozitiv.

Pe de altă parte, în ţările arabe Rusia a câştigat teren şi este pe cale să-şi desvolte şi mai mult prieteniile acestora ajutaţi de politica antiarabă a Angliei şi Franţei. O întrebare se pune, dacă nu cumva evenimentele din Ungaria nu vor fi dat de gândit Arabilor asupra sensului prieteniei ruseşti şi a consecinţelor unei prietenii prea strânse cu Rusia.

Ori cum ar fi, efectele pe care le-au avut până acum aceste două evenimente în întreaga lume sunt hotărîtoare. Coexistenţa s'a prăbuşit, destalinizarea s'a dovedit o comedie ridiculă, pactul dela Varşovia şi-a pierdut valoarea militară, iar pactul atlantic a suferit un cutremur de gradul al 8-lea. Alte consecinţe încă mai grave pot surveni, căci pasiunile sunt deslănţuite. Zăgazurile ridicate cu atâta trudă pentru împiedicarea celui de al treilea războiu mondial au crăpat din încheieturi şi sunt gata să se pulverizeze sub avalanşa care se anunţă.

Ce se mai poate face ca să se înlăture catastrofismul ?

General Pl. Chirnoagă

ASPECTE

DESMINTIRI SI MASURI

România se bucură de tristul privilegiu de a fi ţara cea mai izolată din punct de vedere al ştirilor asupra situaţiei interne, mai izolată chiar decât Albania sau Bulgaria. Niciun reporter din lumea liberă nu este autorizat să rămână permanent, nici măcar corespondenţii jurnalelor comuniste „L'Humanité" sau „Unità". Iar pentru a număra pe cei cari au primit autorizaţia unei scurte vizite şi degetele unei singure mâini sunt prea multe. Motivul acestei severităţi nu este altul decât conştiinţa că un jurnalist oricât ar dori să-şi asigure prelungirea şederii prin transmiterea de ştiri sau reportagii favorabile regimului, oricât ar retuşa imaginile lucrurilor şi stărilor văzute, ceeace ar rămâne după această operaţie de ajustare tot ar constitui un act de acuzare nu numai împotriva regimului comunist impus României, dar împotriva comunismului ca atare.

Chiar şi puţinii vizitatori, deşi nu li se arată decât câteva instituţii şi întreprinderi, mereu aceleaşi, alese ca model, nu pot totuşi să nu vadă şi realitatea şi rareori declaraţiunile pe care le fac la sfârşitul călătoriei în conferinţe de presă, depăşesc politicoasa apreciere pe care o datorează oaspetele găzduit.

Dela această politică statornică de izolare a reperiei de restul lumii, s'au abătut foarte puţin chiar şi în cursul ofensivei coexistenţialiste şi numai datorită instrucţiunilor precise venite denite dela Moscova, pentru care imaginea unui sistem liberalizat cumpănea desavantajul unor ştiri despre adevărata situaţie din România.

A fost ghinionul funcţionarilor moscoviţi dela Bucureşti că pela sfârşitul lunii Octombrie au permis venirea la Bucureşti a unui corespondent al lui New York Times tocmai în timpul când au început să se desfăşoare evenimentele din Ungaria. Deşi nu a putut călători în afara Bucureştilor, iar acolo s'a încercat izolarea lui completă, până când i s'a pus în vedere să părăsească România la 5 Noembrie, tot a putut afla destule despre mişcările tineretului studenţesc, sătul de a mai învăţa limba rusă şi de a memoriza lungi citate din operele marxist-leniniste, complet golite de orice conţinut pe care l-au avut cândva, precum şi despre mişcările muncitorimii sătulă de o mizerie care nu mai ia sfârşit, ci se adânceşte pe măsura noilor „cuceriri" ale regimului.

Articolele ziaristului american Hangen au fost confirmate de ştirile aduse de puţinii vizitatori cărora li se îngăduise să-şi viziteze rudele din România, ştiri care şi-au găsit drumul prin ziarele austriace şi germane în paginile celor franceze şi engleze.

Regimul comunist dela Bucureşti a preferat să-şi dea aerul la început că ignorează toate informaţiile publicate în presa liberă, şi pe care posturile aposene le-au retransmis în cadrul programelor lor în limba română. Când ziarele au publicat la 6 Noembrie refuzarea cererii jurnalistului Hangen de a i se prelungi dreptul de şedere, nu s'a dat nici o motivare. Abia după ce trupele sovietice îşi începuseră la 4 Noembrie în Budapesta oribila lor acţiune de represiune, s'au desmintit ştiri transmise de postul liber ungar Kossuth despre tulburările dela Târgul Mureş, din Cluj şi despre interzicerea accesului în câteva oraşe.

Mai mult de zece zile după aceste desmintiri, regimul s'a străduit să dea impresia că în ţară totul decurge normal, când deodată s'a hotărît să-şi schimbe atitudinea: în adunări, mai întâi la Bucureşti, jurnaliştii şi lefegiii însărcinaţi cu organizarea noilor asociaţii studenţeşti, pe urmă şi în celelalte centru universitare aceeaşi şefi utemişti şi-au manifestat indignarea faţă de ştirile asupra mişcărilor studenţeşti publicate în ziarele „L'Aurore", „Le Figaro", „Daily-Mail" şi „Daily Telegraph". Cei care au iniţiat organizarea acestor adunări şi au scris discursurile celor cari s'au înscris la cuvânt, au uitat însă că ziarele din vest nu se găsesc nicăiri de vânzare în România, aşa că e destul de greu de explicat cum s'a stârnit atâta indignare faţă de nişte „minciuni şi calomnii", de care bieţii oameni nu aveau cum să ia cunoştinţă. Dacă oratorii s'ar fi mărginit să se indigneze faţă de ştirile transmise de posturile apusene de radio, lucrul ar fi părut ceva mai plauzibil, fiindcă aceste posturi sunt mult mai ascultate decât îi convine guvernului să admită.

Dar şi fără aceste desmintiri care confirmă ştirile ajunse în străinătate au existat suficiente semne pentru cunoscătorii situaţiei din ţară prin care să descifreze teama şi nesiguranţa guvernanţilor.

Când au început luptele pentru libertate din Ungaria la 23 Octombrie, Gheorghiu-Dej şi cu Chivu Stoica se aflau în vizită în Jugoslavia, vizită întreprinsă la cererea lui Tito, care încearcă să salveze comunismul, despărţindu-l aparent de regimul sovietic. Abia întorşi la Bucureşti, au şi publicat o hotărîre prin care salariile minime au fost fixate la 350 - 400 lei lunar, adică la nivelul câştigului mediu al muncitorilor şi funcţionarilor: s'a fixat minimul pensiilor la 200 - 250 lei lunar; s'a reglementat din nou ajutorul pentru copii; înainte nu reprezenta decât ridicola sumă de 30 lei lunar (cca 25 litri lapte pe lună) şi aceasta plătită numai până la vârsta de 5 ani a copilului şi numai dacă salariul nu depăşea suma de lei 406 lunar; după noile dispoziţiuni ajutorul este de 100 lei lunar. Imbunătăţind situaţia familiilor cu mulţi copii, regimul foloseşte ajutorul familial şi ca un mijloc de presiune asupra salariaţilor: cel care lipseşte nemotivat mai mult de trei zile într'o lună pierde dreptul de ajutor pe luna respectivă. Hotărîrea a fost semnată de Gheorghiu-Dej, de Chivu Stoica şi de Gheorghe Apostol care au vrut să rezerve pentru ei înşişi beneficiile popularităţii scontate. Cât de precară este însă această popularitate o arată faptul că abia la 2 Noembrie, după marşul trupelor ruseşti prin România, ce arătase cu toată claritatea intenţia Cremlinului şi numai după ce au luat o nouă măsură cu caracter popular, reintroducerea călătoriilor gratuite pentru ceferişti şi familiile lor, abia atunci s'a încumetat Gheorghe Apostol, preşedintele sindicatului, să se înfăţişeze în faţa muncitorilor dela Atelierele Griviţa C. F. R. spre a le vorbi în cadrul unei adunări de exprimare a recunoştinţii şi credinţei faţă de regim.

Cum e ştiut că măsurile luate sub presiunea evenimentelor nu produc niciodată efectul scontat, toată propaganda regimului s'a străduit să afirme cât mai convingător că e vorba de o măsură pregătită de multă vreme. Cât de mult au reuşit să-i convingă pe Români de grija guvernanţilor pentru îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă o dovedeşte faptul că în România nu se mai organizează „demonstaţii de masse". Nici măcar de 7 Noembrie: ziua revoluţiei ruse a fost sărbătorită într'un cerc intim de funcţionari şi activişti de partid adunaţi într'o sală de sporturi. Incolo, în capitală şi în restul ţării s'au organizat numai adunări în cadrul fabricilor la ieşirea din schimb. Frica de mulţimi adunate a fost atât de mare încât şi adunări de solidaritate cu Egiptenii şi de protest împotriva „agresiunii imperialiste" n'au fost organizate decât după jumătatea lui Noembrie, spre deosebire de alte ţări comuniste, de unde presa reperistă aducea ştiri tipărite cu litere de o şchioapă.

Ca şi în celelalte ţări din Europa de răsărit, tineretul a fost acela care şi-a manifestat aversiunea faţă de comunism, acel tineret supus unei educaţii şi unei propagande neîntrerupte, tineretul pe care aşa zişii specialişti din vest în problemele comunismului îl considerau comunizat, pentru a-şi justifica moral imorala pasivitate a Vestului. In discursul său dela Atelierele Griviţa C. F. R. Gheorghe Apostol s'a adresat şi organizaţiilor de utemişti cerându-le să se ocupe mai serios de educaţia tineretului, începând dela pruncii lăsaţi de mamele lor la creşe în timpul lucrului. Iar, într'o încercare de a se intensifica educaţia comunistă, a fost schimbat ministrul învăţământului şi cei trei locţiitori ai lui.

Ministerul a fost încredinţat unuia din cei mai importanţi membri ai regimului, lui Miron Constantinescu. Intr'o cuvântare ţinută în faţa profesorilor şi studenţilor dela universităţile din Cluj, la 5 Noembrie, el a promis studenţilor că ministerul va studia problema frecvenţei obligatorii la cursurile de limbă rusă şi marxism-leninism. N'a fost însă decât o promisiune făcută cu intenţia de a linişti spiritele pentru moment, până ce teroarea poliţiei secrete va cuprinde iarăşi mintile şi nu cu intenţia de a înlătura aceste cursuri urîte de studenţi.

SENSUL UNEI HOTARIRI

După ce Tito a fost exclus din Cominformul a înţeles că regimul său nu se va putea menţine dacă nu va da înapoi în ce priveşte politica de colectivizare a agriculturii. Ca să-şi consolideze situaţia economică, Gomulka deasemeni a trebuit să facă concesiuni faţă de mica proprietate particulară. Până şi guvernul lui Kadar, sprijinit de baionetele ruseşti, s'a obligat să pună capăt tuturor ilegalităţilor săvârşite în cursul mişcării de cooperativizare şi în cursul tarlalizării pământului. O promisiune care dacă ar fi îndeplinită, ar însemna practic renunţarea la colectivizare. Numai funcţionarii Moscovei instalaţi la Bucureşti socotesc că hotărîrea Cremlinului de a înfrunta oprobiul întregii lumi, precum şi aparatul de represiune păstrat intact şi funcţionând aparent fără reproş din cauza compoziţiei lui, le îngăduie să privească cu uşurinţă semnul sfârşitului apropiat, scris de mâna destinului pe peretele edificiului comunist.

Prin glasul unuia dintre membrii biroului politic, Constantin Pârvulescu, comuniştii români şi-au anunţat intenţia de a continua fără niciun răgaz colectivizarea, pentru atingerea cifrelor fixate la congresul partidului din Decembrie 1955. Este foarte greu de încercat să te substitui, să intri cu imaginaţia în pielea fruntaşilor comunişti români, încercând să gândeşti cum ar putea gândi ei, să înţelegi de ce întreprind o anumită acţiune. Ce efect va fi avut asupra unora, cari poate au mai păstrat un pic de omenie, confruntarea iluziilor cu rezistenţa de stâncă a unui popor care respinge comunismul în toate trăsăturile lui, ne dând naştere nici măcar plodului monstruos al aşa zisului comunism naţional? Ce efect vor fi avut confruntarea iluziilor nutrite ani dearândul cu realitatea exprimată în contactul de lucru cu epigonii din Cremlin ai revoluţiei din 1917? Fără niciun fel de reazim, lipsindu-le popularitatea şi devotamentul chiar şi printre cadrele de partid, constrânşi la o făţărnicie continuă de frica ochiului scrutător al tovarăşului, fiecare dorind locul celuilalt, ca într'o haită de lupi unde cel ce dă un semn de slăbiciune este sfâşiat de ceilalţi hăme-

DIN R. P. R.

siţi, nimeni nu îşi exprimă niciodată gândurile proprii, câte le va fi având. Nu întâlneşti nicăiri măcar un palid şi îndepărtat reflex de gândire personală, de exprimare a sinceităţii pe care orice om, în măsura în care e om, trebuie s'o aibă faţă de sine însuşi. Am dori să putem constata la fruntaşii comunişti din Bucureşti, întru atâta cât mai sunt români, că ceeace duc la îndeplinire, rezultă cel puţin dintr'o hotărâre pe care ei înşişi o socotesc cea mai bună. Am avea atunci cel puţin acel respect pe care îl ai faţă de un adversar, am putea privi lupta noastră ca o luptă politică de convingeri şi nu aşa cum este ea, o luptă împotriva cutropitorului străin şi a uneltelor sale.

Suntem constrânşi să credem că decizia de a continua colectivizarea agriculturii reprezintă acceptarea fără murmur a unui ordin venit dela Moscova. Ca unii cari au răsfoit cel puţin manualele de marxism-leninism nu se poate să le fi scăpat importanţa tactică a comandamentului lui Lenin, „alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea", care tradusă pe limba românească înseamnă necesitatea de a nu provoca duşmănia activă a ţărănimii. Ce i-ar fi putut determina pe comuniştii din Bucureşti să împingă tocmai acum la exasperare ţărănimea română? Protestele, e drept, nu destul de articulate ale studenţimii, şi neliniştea muncitorimii le-au arătat că cele două pârghii, pe care 10 ani de dominaţie şi propagandă comunistă ăr fi trebuit să le fi modelat pentru-azul exclusiv al regimului, îşi aplică acum punctul de lucru pentru răsturnarea regimului. Argumente cu caracter economic n'a putut să prezinte nimeni. Afirmaţiile zilnice din presă despre superioritatea agriculturii socialiste nu conving pe nimeni, nici pe ţărani şi nici pe funcţionarii de partid cari cunosc situaţia reală. Iar situaţia reală e că „sectorul socialist" al agriculturii contribuie cu cereale pentru consumul populaţiei într'o proporţie mai mică decât proporţia de pământ din totalul suprafeţei arabile, după cum recunoaşte chiar comitetul central în hotărârea din 16-17 Iulie 1956. Culturile neîngrijite sau rămase nestrânse pe câmp din cauza lipsei braţelor de muncă (şi asta într'o ţară care sufere încă de suprapopulaţie agricolă), randamentele scăzute la hectar, deşi colectivele au primit cele mai bune terenuri ale statului, preţul ridicat al lucrărilor efectuate de tractoarele staţiunilor (staţiuni care în ciuda preţului ridicat pe care îl pretind lucrează în pierdere), experienţele dezastruoase făcute sub îndrumarea „specialiştilor agricoli" ai partidului, risipa şi corupţia care domneşte în majoritatea gospodăriilor, lipsa unor cadre pricepute de conducere, toate acestea sunt argumente economice împotriva extinderii colectivelor şi nu în favoarea politicii de colectivizare.

Ar fi fost o explicaţie dacă procesul de industrializare a ţării ar avea nevoie de braţe de muncă, care ar deveni disponibile prin colectivizare. Nu se desvoltă însă acele ramuri industriale care au nevoie de o mână de lucru numeroasă. Se desvoltă mai ales, începând de anul trecut industria chimică, unde e nevoie de un personal puţin numeros dar cu o înaltă calificare. Iar în restul întreprinderilor, prin acţiunea de mecanizare a muncilor auxiliare, se liberează un mare număr de muncitori necalificaţi a căror plasare dă destulă bătaie de cap planificatorilor.

Este, aşa dar, aproape sigur că hotărârea de a continua colectivizarea este numai executarea unui ordin dela Moscova. In Uniunea Sovietică două sunt motivele care justifică socializarea agriculturii: unul doctrinar, că mica proprietate generează în mod spontan capitalismul; celălalt practic: este singura cale prin care statul îşi poate asigura la un preţ derizoriu cerealele de care are nevoie populaţia orăşenească. Că potentaţii din Cremlin s'ar fi simţit ameninţaţi de naşterea capitalismului din micile gospodării ţărăneşti, este ridicol.

Alimentaţia populaţiei muncitoreşti a Uniunii Sovietice nu mai poate fi asigurată de agricultura sovietică decât în ani agricoli excepţionali. Imbunătăţirea aprovizionării cu alimente, pe care observatorii străini au constatat-o în ultimii ani, a fost posibilă numai prin exploatarea României şi Ungariei. Oricare ar fi rezultatul luptei dintre poporul ungar şi asupritorii săi, un lucru este sigur: agricultura ungară nici nu va putea, nici nu va voi să producă atâta cât este nevoie pentru ca împreună cu România să acopere deficitul rusesc. In calculul Cremlinului, Românii vor trebui să-şi strângă şi mai mult curelele pe pântece. Desminţirile lui Chivu Stoica, că nu s'a exportat grâu în Rusia nu sunt altceva decât o minciună diplomatică. Iar pentru a asigura perceperea crescută de produse agrare este nevoie de extinderea colectivizării. Toate vexaţiunile pe care le poate întrebuinţa un regim comunist, şi nu e mic numărul lor, nu reuşesc să stoarcă gospodăriile individuale în aceeaşi măsură ca pe cele colective, unde controlul partidului este absolut. Iar pentru frângerea cerbiciei ţăranilor sunt prevăzute balalaicile soldaţilor ruşi.

DISCURSUL LUI CHIVU STOICA

Invitarea unei delegaţii reperiste la Moscova, imediat după isbucnirea revoluţiei în Ungaria, a fost interpretată de presa din Vest ca o încercare sovietică de a-şi asigura loialitatea trabanţilor dela Bucureşti, prin acceptarea unor generoase concesii pe plan politic şi economic. S'a mers atât de departe cu optimismul în aceste interpretări, încât n'au lipsit nici aluzii privitoare la o retrocedare României a aşa zisei Republici Moldoveneşti.

Prezenţa în delegaţia condusă de Chivu Stoica a unui mare număr de experţi economici şi ai titularilor principalelor ministere ale industriei îndreptăţea, în orice caz, credinţa că vor fi obţinute cel puţin anumite avantaje economice.

După publicarea comunicatului la încheierea discuţiilor şi mai ales după discursul ţinut la întoarcere de Chivu Stoica, toate aceste speculaţii roze s'au risipit. Singurul succes obţinut de delegaţia reperistă pare să fi fost numai de a fi convins gazdele din Cremlin să renunţe deocamdată la noi tributuri grele din partea ţării noastre.

Ce revelează discursul lui Chivu Stoica? Pe plan politic şi militar o aservire mai cruntă a R. P. R.-ului intereselor ruseşti decât până acum. Cu zelul specific conducătorilor comunişti din România, Chivu Stoica a condamnat şgomotos intervenţia „imperialiştilor" în Orientul Apropiat şi în Ungaria. Ceeace Gomulka a refuzat să se prevadă în comunicatul discuţiilor ruso-polineze, Chivu Stoica a acceptat cu conştiinţa participării la un mare act politic. Mai grotesc sună formularea pasagiului în care e subliniată necesitatea perpetuării ocupaţiei ruseşti în România: „In condiţiile actuale, când există un bloc militar agresiv în Europa occidentală, care întreţine numeroase forţe şi baze militare în apropierea ţărilor socialiste şi refuză să meargă pe calea desarmării şi a soluţionării paşnice a problemelor litigioase, R. P. R. şi U. R. S. S. au subliniat din nou oportunitatea staţionării vremelnice a unităţilor militare sovietice pe teritoriul României." Asta, după ce, cu câteva zile înainte, armata română fusese desarmată din ordinul lui Hruşciov şi înlocuită cu 12 divizii sovietice, proaspăt sosite.

Vasalitatea politică de până acum nefiind cu nimic slăbită, toată elocvenţa lui Chivu Stoica s'a concentrat asupra punerii în relief a promisiunilor de ajutor economic cu care s'a întors dela Moscova.

Acestea se reduc, practic, la nimic, dar lasă să se întrevadă în schimb cât de sângeroasă a fost în anii dela războiu încoace exploatarea sovietică şi ce mizerie cumplită îndură populaţia românească. „In cursul tratativelor", a declarat Chivu Stoica, „am solicitat sprijinul guvernului sovietic pentru învingerea unor greutăţi care s'au ivit în calea programului de desvoltare a economiei naţionale."

Prima dintre „greutăţi" e foametea care bântuie în ţară. Recolta din anul acesta a fost extrem de slabă, vremea bătându-şi joc de prevederile productive ale planificatorilor reperişti. De aceea Rusia s'a oferit să dea un „împrumut" de 450.000 tone de grâu şi 60.000 tone furaje. Menţionând aceste cifre, Chivu Stoica s'a lansat într'o plângăreaţă peroraţie, încercând să arate că de penuria de cereale din R. P. R. e vinovat numai Dumnezeu şi în niciun caz Rusia pe care poporul ignorant ar acuza-o că înghite tot ce se produce în România. Că ţăranul român trăieşte prost, e vina lui şi a fostelor regimuri burghezo-moşiereşti. De altfel, a subliniat cu isteţime Chivu Stoica, e o absurditate să se compare mereu standardul de viaţă al ţăranului român cu cel al fermierului american.

Dar cel mai spectacular dar sovietic e iniţiativa guvernului sovietic de a reduce în favoarea R. P. R.-ului „drepturile" ce i se cuvin din răscumpărarea de către România a cotei de participaţii a fostelor societăţi SOVROM. Mai precis, Sovietele renunţă la parte din plata ce i s'ar cuveni pentru bunuri sechestrate în România, sub pretext că ar fi aparţinut Germanilor, rezervându-şi mai departe dreptul de a fi despăgubită pentru utilajul tehnic şi asistenţa tehnico-ştiinţifică, cu care ar fi participat în procesul de producţie. Suma reprezentată de aceste „renunţări" ar fi de circa 4.300 miliarde lei, adică, la cursul oficial, 700 milioane dolari. Sumele pe care le-a încasat însă dela R. P. R., fără contra serviciu, numai până în 1953, depăşesc 3 miliarde dolari.

Un alt act de generozitate sovietică pe plan economic e promisiunea de a livra 380.000 to. cocs şi 570.000 to. minereu de fier. In felul acesta, a adăugat Chivu Stoica, marele furnal dela Hunedoara şi laminorul dela Roman vor putea lucra cu întreaga capacitate; o indicaţie, cât de mult suferă producţia industrială reperistă, în urma nerespectării de către Rusia a livrărilor de materii prime prevăzute.

In fine, Rusia s'a mai obligat să acorde economiei reperiste un credit de 270 milioane ruble, pentru construirea a cinci fabrici chimice. Creditul de 270 milioane ruble ar echivala — tot la cursul oficial — suma de 67 milioane dolari. Un credit, care apare ridicol în comparaţie, de pildă, cu cei 500 milioane dolari acordaţi gratuit de Americani ca ajutor lui Tito, în ultimii ani. La acest punct, Ruşii şi Chivu Stoica, au recurs la altă farsă grosolană, lăsând să se creadă că ar fi vorba de un acord inedit. Ori trei din cele cinci fabrici menţionate — combinatul de cauciuc sintetic, fabrica de sodă electrolitică şi cea de azotaţi — au fost prevăzute să fie livrate de U. R. S. S. într'un protocol publicat cu un an înainte!

Raza de lumină

Evenimentele furtunoase din ultimele săptămâni au caracterul unei adevărate explozii. A unei explozii de o intensitate nebănuită împotriva propriilor neputinţe şi contra înşelăciunii, nesimţirii, exploatării şi tiranici străine. Explozia exprimă, pe de o parte, nevoia de compensare a unui complex nemărturisit de inferioritate şi, de altă parte, revolta spontană şi legitima isvorîtă din setea de libertate înăscută făpturii omeneşti.

Se pare deci că destinul a început cu unul din bilanţurile sale epocale, răsplătind după cuviinţă atât crimele şi violenţele cât şi complicităţile, active sau pasive, prin renunţări şi tăceri vinovate. Trezită brutal din beatitudinea morbidă a unor iluzii mincinoase, o parte din omenire priveşte consternată şi neputincioasă la explozia unui prea plin de viaţa împotriva vechililor morţii, în contra mâinilor criminale care încearcă s'o înăbuşe şi să strâmbe sufletele. Am păşit deci pe neaşteptate în faza acută a unei noi crize istorice, fără ca cineva să prezică când ea va atinge apogeul sau va ajunge la desnodământul purificator.

Procesul secular de reparaţie a fost declanşat de violenţele, certurile şi aventurile unor epigoni speriaţi de propriile lor neputinţe. Ca de atâtea ori în decursul vremurilor, asemenea deficienţe fatale pot împinge cele mai mari imperii întemeiate pe forţă pe calea de alunecuş ce duce la desmembrare şi chiar la prăbuşiri totale.

Recenta intervenţie armată la Canalul de Suez, iniţiată şi patronată de fotogenicul prim-ministru al Marii Britanii, e pe cale să se termine cu o capitulare politică ruşinoasă, cum n'a mai cunoscut istoria Albionului de mult. Din declaraţiile unora dintre conducătorii fostelor dominioane se vede că aventura egipteană era cât pe-aci să provoace chiar desfacerea Commonwealth-ului. Fără îndoială că această ispravă a compromis şi bruma de prestigiu pe care Marea Britanie a mai avut-o în lume, într'o egală măsură, dacă nu mai mare, ca răsboaiele opiului de acum o sută de ani împotriva imperiului chinez. Dacă revolta anti-colonialistă, spontană şi generală, a popoarelor asiatice şi africane, n'a dus la o ruptură iremediabilă cu sfera europeană de civilizaţie şi, deci, la trecerea marii majorităţi a oamenilor de pe glob în lagărul sovietic, aceasta se datoreşte exclusiv distanţării oportune şi autoritative a Statelor Unite împotriva colonelului Nasser şi a ţării sale.

Întovărăşirea agresivă a premierului britanic — care şi-a început cariera internaţională acum două decenii ca cel mai neobosit şi mai neîmpăcat adversar al lui Mussolini, ca inspiratorul faimoaselor sancţiuni economice împotriva Italiei ce atacase Abisinia — cu Ben Gurion, belgicosul şef de guvern al statului Israel — despre care Haim Weizmann, fostul protagonist sionist şi primul preşedinte al republicii palestiniene, ar fi spus odată, într'un moment de exasperare, că nu este în fond decât un fascist afurisit — a revoltat lumea arabă mai ales prin cinismul ipocrit al acţiunii de surpriza. Puţin timp înainte de atacul bruscat din Peninsula Sinai, Ben Gurion declarase în public că „nu va începe niciodată un răsboiu, fiindcă nu crede că armele pot da o soluţie potrivită unor probleme de valoare istorică". Adversarii susţin că procedeul acesta seamănă leit cu cel folosit de dictatorul nazist, care şi el dădea asigurări lumii de intenţiile sale paşnice, oridecâteori era pe cale să comită o nouă agresiune. Cazul de faţă pare să confirme din nou vechiul dicton după care extremele se ating. Mirarea acelora care nu pot pricepe cum tocmai exponentul politic al poporului care a tunat şi fulgerat mai mult, timp de decenii, împotriva naţionalismelor de orice fel, în contra războaielor preventive şi a tuturor violenţelor, să fi recurs la soluţii forte pentru a creia fapte împlinite, sublimiza numai marea distanţă dintre teorie şi practică. Desigur că şeful guvernului israelitean a acţionat din teama. Teama sa de o reacţiune, la momentul oportun a ţărilor arabe pentru felul cum a fost întemeiat statul israelit, care a provocat, pentru a asigura independenţa unei populaţii de un milion şi jumătate de locuitori, emigrarea a peste un milion de oameni ce mai îndură şi azi mizeria vieţii de lagăr, adesea în vecinătatea fostelor lor locuinţe. Hotarele Israelului au fost câştigate prin violenţă, nesocotindu-se cele fixate prin decizia Naţiunilor Unite dela 29 Noembrie 1947, sporindu-se astfel suprafaţa statului aproape cu jumătate.

Teama de o intensificare a mişcărilor de emancipare în Africa de Nord, cu ajutorul moral şi material al Egiptului, a determinat şi guvernul francez să ia parte la aventura expediţiei la Canalul de Suez. Probabil că şi primul ministru britanic a fost prada unor sentimente asemănătoare când, în contradicţie cu tradiţia înaintaşilor săi mai robuşti în Downing Street, a avut momentul de eclipsă să angajeze o acţiune eşuată dela început, ce pune virtual capăt carierii sale politice. Plecarea sa în concediu pe insula Jamaica n'are nimic comun cu retragerea mânioasă a lui Ahile în cort, ci echivalează de fapt cu un exil şi cu o renunţare la luptă a unui om cu puterile sfârşite. Efectele dezastruoase ale supremei sale încercări, prin care a dorit să săvârşească o minune, scoţând carul şubrezit al statului de pe coborâş, spre a-l ridica din nou spre culmile gloriei şi puterii apuse, s'au arătat imediat. Această plecare în concediu poate fi cel mult comparată cu strămutarea pe insula Cipru — cedata în timpul cruciadei a III-a de Richard Inimă de Leu lui Guy de Lusignan, regele Ierusalimului, vinovat pentru dezastrul dela Tiberiada şi de capitularea oraşului sfânt la 26 Octombrie 1187 — care a compromis definitiv existenţa statelor în Palestina — după ce a fost eliberat din prizonierat de mărinimosul Saladin, stăpânul Egiptului şi al Siriei musulmane. Spre deosebire însă de frumosul şi uşuratecul rege medieval, mai mult prinţ consort decât suveran, primul ministru britanic a trecut printr'o tragedie sguduitoare. Cine a văzut fotografiile din ultima vreme ale lui Sir Anthony Eden, îşi poate da seama cât de mult l-a sguduit eşecul suferit. În ultimă analiză, înfrângerea sa se datoreşte faptului că nu s'a mulţumit cu rolul unui străucit secund, unui elev harnic şi muncitor, cu ambiţia de a executa conştiincios ordinele maestrului său plin de o fantezie sclipitoare, dar şi de o frivolitate revoltătoare, care friza adesea cea mai cinică brutalitate. Acest maestru primejdios i-a rupt actualului premier axa morală atunci când i-a interzis, din motive oportuniste, să ia poziţie faţă de planul Morgenthau, contrar celor mai elementare principii de echitate şi ţelurilor oficiale de răsboiu ale puterilor anglo-saxone. La Moscova, el a trebuit să asiste, în Octombrie 1944, la târgul ruşinos al lui Churchill cu Stalin cu privire la soarta României şi a popoarelor din Sud-Est; a fost martor deasemenea la conferinţele dela Teheran, Yalta şi Potsdam, unde „realismul" politic al şefului său a sacrificat unul după altul, postulatele ideale pentru care Anglia a luat armele, cerinţelor stăruitoare şi presiunilor şantagiste ale lui Stalin, care au compromis pacea lumii. După încetarea ostilităţilor, votul poporului său i-a aruncat într'o lungă opoziţie, condamnându-l să asiste neputincios la lichidarea treptată, sub guvernul laburist, a vechiului imperiu colonial şi la transformarea sa, în parte, într'o confederaţie pragmatică de state deplin suverane. Se pare că n'a înţeles înţelepciunea politica care a ştiut să facă, la timp, concesiile necesare pentru a salva cel puţin organizaţia federală, ci a văzut numai pierderile dureroase pentru ţara sa pe care le reprezentau retragerea leului britanic din sub-continentul indian, abandonarea mandatului palestinian şi toate celelalte recunoaşteri ale dreptului de auto-determinare etnică pentru popoarele din fostele colonii şi posesiuni. În cele din urmă, a fost nevoit chiar el, ca ministru de externe în ultimul guvern Churchill, să apere în Camera Comunelor, faţă de fronda unui grup important de deputaţi conservatori, acordul dela Cairo, parafat la 28 Iulie 1954, privitor la evacuarea canalului de Suez în termen de 20 de luni, prin care Egiptul a ţinut după 72 de ani de protectorat britanic, deplina sa suveranitate. Cu sufletul lasă, ministrul de externe de atunci trebuie să fi fost de partea deputaţilor frondeuri. Răscoala şi terorismul din Cipru au transformat teama sa, că imperiul britanic va ajunge la o desfacere totală, dacă se continuă politica de respect al dreptului de auto-determinare, la o adevărată obsesie. Atât de mult l-a stăpânit această obsesie, că nu şi-a mai dat seama de anacronismul unei reveniri la politica de manieră forte, practicată în secolul trecut de Palmerston, de Disraeli sau de lordul Salisburry, până ce nu l-a trezit eşecul acţiunii dela canalul de Suez, terminată cinci săptămâni după începutul invaziei, cu evacuarea fără condiţii a trupelor anglo-franco-israelitene. Ceea ce l-a impresionat mai dureros a fost vehemenţa cu care poporul englez s'a desolidarizat de acţiunea sa, condamnând cu energie revenirea la politica jingoistă şi imperialistă, pentru a salva valoarea acţiunilor Societăţii de Suez, câştigate printr'o lovitură de bursă reuşită cu ajutorul bancherului Rotschild în 1875, după ce Marea Britanie încercase mai înainte, în zadar, să împiedice construcţia canalului.

Pe cât de dureroasă a fost decepţia pentru Sir Anthony Eden, pe atât e un semn de fericit augur reacţia aproape unanimă a lumii împotriva politicii imperialiste şi pentru apărarea dreptului de auto-determinare etnică.

Aventura dela Suez a favorizat, făcându-se indirect complice, represiunea brutală contra ridicării unui popor din mijlocul continentului nostru pentru a câştiga libertatea ce i-a fost înghiţită de molohul sovietic. Interdependenţa dintre cele două evenimente arată dreptatea cuvintelor lui Chateaubriand, marele scriitor şi diplomatul din epoca romantică, când a spus că imperialismul lui Napoleon ne dă o mare lecţie: „Ea trebuie să ne amintească din nou că tot ce vatămă demnitatea omenească poartă germenul morţii în sine". Greşala ireparabilă comisă de Napoleon în Spania, isvorîtă din teama de a-şi vedea ameninţată hegemonia continentală, l-a mânat dela o agresiune la alta: epigonii lui Stalin o repetă acum, într'o formă şi mai execrabilă, începând cu Ungaria, pentru a salva, cu preţul exterminării unui întreg popor, regimul lor de sclavie în Rusia şi în statele satelite. Revoltele spontane dela Berlin, în Iunie 1953, şi dela Poznan, din acest an, schimbarea de regim în Polonia şi nenumăratele procese împotriva grupelor de rezistenţa din ţara noastră, arată că naţiunile din spatele Cortinei de Fier n'au căzut în apatie şi nu acceptă sclavia ce le-a fost impusă de armata roşie cutropitoare, prin instalarea silnică a unor coterii depresive. Sacrificiul poporului maghiar pentru libertate confirmă din nou şi în mod patetic această stare de lucruri peste care s'a trecut prea uşor şi prea mult timp cu vederea. Desfăşurarea revoluţiei maghiare a mai dovedit însa că naţiunile din ţările satelite nu sunt dispuse să readucă la cârma nici pe vechii cârmuitori, pe foştii colaboratori ai Moscovei, nevoind să schimbe regimul actual al Cremlinului cu alte grupe de interpuşi. Ele nu concep eliberarea ca o simplă revenire la trecut, la regimurile coloniale sau semi-coloniale, camuflate prin firme democratice de cea mai dubioasă calitate. Contrar aserţiunilor neadevărate răspândite de oficiile moscovite de propagandă, forţele revoluţionare, adică ţinerimul, muncitorimea şi armata maghiară, care au desvăluit eşecul educaţiei totalitare şi şubrezenia stăpânirii sovietice în ţările europene, nu luptă cu atâta elan pentru a reinstala alte regimuri reacţionare şi a restabili marile latifundii sau stări social-economice nedrepte din trecut, ci pentru a câştiga şi pentru statul maghiar dreptul elementar de auto-determinare.

Triumful deplin al acestui drept în favoarea tuturor popoarelor aservite nu poate fi împiedicat prin desarmarea armatelor naţionale. Nici Napoleon n'a putut împiedica, prin decapitarea armatei prusiene după începerea răscoalei în Spania, ridicarea naţională şi răsboiul glorios de eliberare a acestui stat în clipa decisivă. Dacă un geniu ca Napoleon n'a putut opri desfăşurarea firească a evenimentelor, cu atât mai puţin va isbuti să facă aceasta colectivul epigonilor lui Stalin, subminat de rivalităţi şi ros de certuri intestine.

(Continuare în pag. 8)

CARTEA POLITICĂ

Istoricul unei colaborări

In urma unei convenţii între Foreign Office şi State Department, semnată în Iunie 1946, a început publicarea documentelor arhivei Ministerului de Externe german, căzută în mâna puterilor aliate la sfârşitul războiului.

Publicarea acestor documente a fost o surpriză neplăcută pentru mulţi oameni politici europeni cari, afişând cel mai democratic conformism, au depus în acelaşi timp mult zel pentru obţinerea favoarei conducătorilor Reichului. Revelaţiile acestor documente sunt însă deosebit de nimicitoare pentru prestigiul clasei conducătoare româneşti din ajunul celui de al 3-lea război mondial, care n'a ezitat să pună la cale asasinarea tineretului românesc, sub pretextul că acesta ar fi orientat spre o colaborare cu Germania naţional-socialistă. Simplu pretext, ca să fie barată înoirea internă dorită de tot poporul, pentrucă, cum rezultă din documentele Ministerului de Externe german, supralicitarea prieteniei Germaniei naţional-socialiste a fost monopolul pseudo-democraţiei româneşti.

In România, orientarea spre Germania n'a fost însoţită de nicio substituire în aparatul guvernamental, nici de grupuri politice şi nici de persoane, cum ar fi fost normal să se întâmple la o schimbare de 180 de grade a politicii externe a ţării. Aceiaşi oameni politici cari combătuseră şi denunţaseră până atunci orice încercare de apropiere de Germania, pe linia intereselor naţionale, s'au transformat peste noapte în partizani convinşi ai colaborării cu Reich-ul. In acelaşi timp, după înlăturarea guvernului Goga, s'a continuat cu şi mai multă înverşunare acţiunea de nimicire a Gărzii de Fier, singura organizaţie politică care arătase necesitatea alianţei cu Germania împotriva ameninţării Rusiei Sovietice.

Situaţia internă din România, atât de neconformă cu orientarea externă, n'a impresionat însă pe conducătorii Ministerului de Externe german. Mai mult, pentru a spulbera orice dubii în această privinţă, Ministerul de Externe german s'a crezut obligat să trimită, în 1938, tuturor serviciilor sale o scrisoare circulară, în care era manifestată satisfacţia pentru cursul pro-german în politica externă a României, cu toate măsurile luate împotriva Gărzii de Fier: „In privinţa politicii externe e interesant pentru noi faptul că regele a declarat că nu şi-a schimbat intenţia de a urmări apropierea sistematică de Germania şi că şi Tătărăscu s'a pronunţat în acelaşi sens... Dacă în România e persecutată cu toată violenţa tocmai mişcarea cea mai apropiată ideologic de noi, Garda de Fier, n'avem niciun motiv să fim neliniştiţi de acest lucru."

Conform recomandaţiilor din „Runderlass"-ul Ministerului de Externe, Fabricius sublinia, în cursul unei audienţe la palat, punctul de vedere al guvernului german, „de a face o politică numai cu regele şi cu guvernul său." Cunoaşterea stărilor adevărate din România şi grija pentru viitorul relaţiilor germano-române îi impun însă, numai trei zile după declaraţia de mai sus, să trimită la 20 Mai 1938 secretarului de stat Weizsaecker un raport secret, în care îi atrage atenţia asupra politicii interne catastrofale a lui Carol II. Weizsaecker s'a grăbit să răspundă că „rezerva faţă de Garda de Fier şi procesul contra lui Corneliu Codreanu e absolut pe linia politicii externe germane. Nu ne-am gândit niciodată şi nu ne gândim nici acum să întreţinem vreun fel de legături cu Garda de Fier... După cum aţi observat, nici presa noastră n'a manifestat o simpatie clară pentru Codreanu şi Garda de Fier. Asemănarea ideologiilor nu e un motiv să ieşim din această rezervă."

Rezerva exprimată de guvernul german nu rămâne fără ecou în cercurile din jurul regelui. La 29 Septembrie 1938, mareşalul palatului, Florodor, împărtăşeşte ministrului Germaniei dorinţa lui Carol de a strânge şi mai mult raporturile cu Reich-ul. Un adevărat triumf diplomatic sărbătoreşte plenipotenţiarul german la Bucureşti în raportul pe care l-a înaintat la 28 Octombrie 1938, despre o lungă convorbire cu George Brătianu, înainte de plecarea acestuia într'o vizită de informare în Germania. Şeful fracţiunii liberale disidente i-a comunicat părerea sa de totdeauna despre necesitatea orientării energice a politicii externe române spre Germania. Convingerea aceasta l-ar fi făcut mai înainte să simpatizeze cu Garda de Fier, dar reformele sociale preconizate de mişcare i-ar fi răcit entuziasmul iniţial şi s'a apropiat din nou de unchiul său, Dinu Brătianu, care s'a convins acum, sub influenţa sa, că sloganul „Totul cu Franţa" s'a dovedit fals. „Această transformare a lui Dinu Brătianu", notează Fabricius, „însemnă foarte mult; el eliberează pe rege de opoziţia din lagărul principal, situat până acum exclusiv de partea Franţei". Cazul convertirii lui Dinu Brătianu la politica alături de Germania, precizează mai departe raportul, nu e unic. Aceiaşi tendinţă se constată şi la fruntaşii celui de al doilea partid istoric, partidul naţional-ţărănesc. „In afară de Dinu Brătianu, a schimbat de poziţie şi conducătorul ţărănist Maniu. Si el a cerut într'un memoriu, pe care l-a trimis regelui împreună cu Dinu Brătianu, alăturarea de Berlin. Maniu a renunţat la obiecţiile ridicate altădată contra Naţional-Socialismului, socotit anti-democratic, şi s'a pronunţat pentru o colaborare cu Germania."

O tulburare trecătoare a acestui început idilic al colaborării dintre politicienii români şi Germania naţional-socialistă a provocat-o asasinarea lui Corneliu Codreanu. Deşi Fabricius a telefonat imediat la Berlin să se ia măsuri ca presa germană să trateze „cu prudenţă" această afacere, câteva ziare au înfierat crima comisă din ordinul regelui, la instigaţiile camarilei.

Se poate înţelege uşor câtă stăruinţă a depus Dl Gafencu, ministrul nostru de externe, ca să restabilească bunele raporturi cu reprezentantul Germaniei. In lipsa lui Fabricius, s'a adresat însărcinatului de afaceri Stelzer, pe care l-a asigurat că nu există niciun fel de „legătură tragică" între vizita lui Carol la Hitler şi asasinatul din 29 Noembrie. După vreo două luni s'a întors la Bucureşti şi Fabricius. Intr'o scrisoare trimisă a doua zi sub-secretarului de stat dela Externe, Woermann, remarca amuzat că „Dl Gafencu m'a îmbrăţişat aproape şi mi-a spus că prin întoarcerea mea i s'a luat o mare grijă." Asasinarea şefului Legiunii a fost motivată de Dl Gafencu ca un răspuns la actele de teroare comise de legionari în absenţa regelui... Statul a reacţionat. Ca şi în lupta contra vechilor parlamentari, ca Maniu şi Dinu Brătianu, guvernul a rămas biruitor şi în lupta contra Gărzii de Fier." Mai departe, Dl Gafencu şi-a exprimat credinţa în stabilitatea regimului, care „se va organiza după modelul Fascismului şi al Naţional-Socialismului..." Intrebat de Fabricius, dacă nu vor fi acceptaţi şi evrei botezaţi în F. N. R., ministrul de externe român a dat cea mai categorică desmintire: „cursul e antisemit", a declarat el.

Cu aceste mărturisiri de loialitate şi prietenie, supărarea de circumstanţă a trimişilor Reichului s'a evaporat repede. Ataşatul de aviaţie german la Bucureşti, generalul Gerstenberg, raporta la 3 Februarie 1939, cât de încântat a rămas de audienţa la rege şi vizitele făcute la Ministerul Aviaţiei şi Statul Major: „Toţi sunt însufleţiţi de voinţa fermă de a promova bunele relaţii cu Germania." Deşi se îndoieşte că organizaţia Frontului Renaşterii se bucură de sprijinul poporului, totuşi, în lipsă de altceva, „e de preferat răul mai mic al colaborării cu regimul." Cât de favorabil pentru satisfacerea intereselor germane era acest „rău mai mic", rezultă clar şi din detailatul expozeu trimis la 27 Februarie 1939 de directorul ministerial Wohltat, care a încheiat acordul economic româno-german, mareşalului Goering: „Incheierea acordului cu România şi colaborarea prevăzută în timp sunt hotărâtor influenţate de atmosfera politică creiată între cele două ţări. Mă refer la declaraţiile regelui şi intenţia ministrului de externe Gafencu de a face o vizită la Berlin."

Dealtfel, colaborarea cu România, după isbucnirea războiului, Germania o vede numai prin prizma satisfacerii intereselor ei economice imediate, aprovizionării cu petrol românesc în primul rând. Insăşi rapoartele trimise de legaţia germană din Bucureşti la Berlin sunt regulat contrasemnate şi de Neubacher. Documentele din această perioadă, între 18 Martie 1940 — data invazie Danemarcei şi Norvegiei — şi 22 Iunie 1940 — ziua armistiţiului cu Franţa — sunt cuprinse în volumul IX de documente ale Ministerului de Externe german, apărut în anul 1956.

Folosind dorinţa exasperată a conducătorilor politici români de a se arăta demni de colaborarea cu Germania victorioasă, reprezentanţii economici germani obţin uşor condiţii de livrare foarte desavantajoase pentru România. Preţul petrolului obţinut de Neubacher e mult sub cel de pe piaţa mondială, fiind fixat la nivelul anti-belic, adică cu 50% mai inferior. Eventualele greutăţi de livrare, Clodius le rezolvă întotdeauna, cum se laudă într'un raport către Auswaertiger Amt, aplicând metoda „suaviter in modo, fortiter in re".

Orice dificultate pe plan economic dispare în momentul când prietenia Germaniei e accesibilă. Astfel, la 30 Martie 1940, Clodius şi Fabricius raportează la Berlin discuţia de o oră şi jumătate avută cu Tătărăscu, în cursul căreia le-a promis toate facilităţile economice: „Tătărăscu a insistat că trebuie să fiu convins că nu numai el şi toate personalităţile politice importante din România, dar mai ales regele e de aceastăă părere. Absolut numai această consideraţie a determinat România să meargă până la limitele extreme în satisfacerea cererilor noastre economice. Atât timp cât el va rămâne la putere, va adera la această politică şi-şi va onora toate promisiunile făcute."

Promisiunile făcute au fost într'adevăr ţinute. In alt raport asupra unor negocieri cu Ministerul de Industrie şi Comerţ care n'au făcut progrese satisfăcătoare, Clodius şi Fabricius arată că totul s'a rezolvat în urma unor conversaţii cu Urdăreanu şi Dl Gafencu. Problema a fost pusă în şedinţă de cabinet, în prezenţa regelui, şi Urdăreanu a comunicat lui Clodius: „Regele a spus miniştrilor reuniţi că intenţionează să întărească linia politică urmată până acum faţă de Germania şi că de acest fapt trebuie ţinut seama în toate negocierile economice". „In ciuda propagandei duşmane", adaugă Clodius în alt raport, „regele, ministrul palatului, prim-ministrul, ministrul de externe şi ministrul de război, toţi ţin la linia politică cerută de interesele vitale ale României — înainte de toate de a fi apărată împotriva Rusiei — şi, în această privinţă, sunt convinşi că cea mai efectivă protecţie nu poate fi găsită decât în alinierea cu Germania."

Fabricius recunoaşte, ce-i drept, că influenţa franco-engleză încă mai subzistă în România, dar se resimte numai în „înalta societate" şi că guvernul român o combate cu toate mijloacele. Aceste vestigii ale puternicei influenţe franco-engleze de altă dată provoacă totuşi intervenţia grotească a plenipotenţiarului de mai târziu dela Bucureşti, Manfred v. Killinger, în vremea aceea Staatshalter la Bratislava. Intr'un rport din 14 Aprilie 1940, „extrem de secret" şi purtând menţiunea personală a lui Ribbentrop — „pentru Führer" — Killinger, neliniştit de actul de sabotaj britanic dela Porţile de Fier, propune o măsură pentru apărarea terenurilor petrolifere româneşti contra distrugerilor puse la cale de Englezi: anume, să se formeze nişte echipe de şoc din Germanii din România, sub comanda unor ofiţeri de SS din Reich, echipe cărora să li se trimită neîntârziat armamentul necesar.

(Continuare în pag. 8)

Moţa şi Marin

(Urmare din pag. 2)

lui Dumnezeu. Comunismul violenta toată structura lui sufletească. Sacrificiul lui Moţa şi Marin e o mărturie de credinţă în care se reflectă toate valorile spirituale ale neamului nostru. Ei n'au căzut ca două fiinţe solitare, ci au reprezentat idealurile unei generaţii. Durerea care a transfigurat întreg poporul român la auzul morţii lor nu se poate stinge din sufletul lui nici cu anii ce s'au scurs. E o fântână cu apă vie, din care cine s'a adăpat odată rămâne credincios idealurilor pentru care s'au sacrificat Moţa şi Marin.

Sguduirea profundă ce o trăieşte astăzi întreaga lume sub impresia evenimentelor din Ungaria e manifestarea aceloraşi forţe naţionale şi creştine cari au călăuzit şi drumurile lui Ion Moţa şi Vasile Marin în Spania. Ordinea naturală a lumii, siluită de cutropirea sovietică, se revoltă la vederea sângelui vărsat în Ungaria. După cum s'a revoltat sufletul lui Moţa şi Marin la auzul prăpădului care s'a abătut asupra Spaniei. Nedreptăţirea unui popor şi ofensa adusă lui Dumnezeu nu pot să dăinuie în lume. E contra firii. Intotdeauna se vor găsi oameni de sacrificiu cari să incendieze cu credinţa lor masele populare. Si odată aceste mase puse în mişcare nu mai pot fi oprite, pentrucă conducătorii ce şi-au dat viaţa pentru ele întruchipează cele mai intime resorturi sufleteşti ale lor.

Sacrificiul lui Moţa şi Marin reprezintă şi cel mai trainic monument ridicat prieteniei dintre poporul român şi poporul spaniol. De două mii de ani aproape de când au descălecat legionarii lui Traian pe plaiurile Daciei, n'au existat decât firave şi sporadice legături între romanitatea răsăriteană şi cea apuseană. Sângele vărsat la Majadahonda a restabilit aceste legături, cu toate atributele frumuseţii morale şi spirituale. Prietenia dintre cele două popoare are acum un ţel făurit în sângele vărsat în comun în perioada de eroică afirmare a poporului spaniol contra duşmanilor lui.

La a XX-a aniversare a căderii eroilor legionari Moţa şi Marin pe câmpiile dela Majadahonda ne închinăm cu recunoştinţă spre modesta cruce care stă de veghe la locul unde şi-au dat sufletul scumpii noştri camarazi şi conducători, rugând pe bunul Dumnezeu să ne învrednicească că de a le putea aduce prinosul nostru de dragoste şi pietate la mormintele lor din patrie.

RAZA DE LUMINA

(Urmare din pag. 6)

După ezitări de mai multe zile, a triumfat facţiunea stalinistă din Crimlin, impunând repunerea într'un loc de comandă a lui Molotov, contabilul revoluţiei, după cum l-a botezat Lenin, omul războiului rece şi al soluţiilor tari. Opţiunea pentru un sistem anchilozat nu poate rezolva nimic şi nici nu poate repara spărtura fatală în fostul monolit comunist. Ea şi-a atras numai oprobiul general. Înăsprirea din nou a relaţiilor Moscovei cu Belgradul arată că părăsirea tacticii maleabile a unei pretinse politici de coexistenţă a răpit Cremlinului o mască înşelătoare, ce reprezenta aliatul său cel mai preţios, prin iluziile pe care le nutrea în lagărul occidental.

Revenirea lui Molotov la cârmă, pentru a reprima cu ultimă energie dreptul de auto-determinare al poporelor, şi plecarea lui Sir Anthony Eden în exil, fiindcă a încercat să violeze acest drept, pun în deplină lumină, prin două acte de valoare simbolică, deosebirile de neîmpăcat dintre cele două lumi tocmai în clipa când pescuitorii în apă tulbure şi beneficiarii unor privilegii imorale şi anacronice crezuseră că pot produce confuzie, denunţând neîncetat naţionalismul. Nu această expresie conştientă a voinţii naţionale de a trăi a fost vinovată pentru catastrofele din trecut şi nu reprezintă piedica principală pentru orice năzuinţă de organizare federativă, ci, după cum au arătat evenimentele recente, imperialismele coloniale, totalitare şi agresive. Intunecatul Molotov este exponentul tipic al imperialismului celui mai reacţionar şi despotic. Revenirea sa la cârmă arată unde trebuie căutată originea răului. Persoana sa desvăluie sugestiv antagonismul permanent dintre toate regimurile silnic suprapuse şi cele care exprimă în mod legitim o naţiune. Un federalism viabil nu poate creşte decât organic, printr'o cooperare reală între naţiuni, bazată pe dreptate şi respect reciproc. Intr'un moment de răscruce, revoluţia naţională maghiară are meritul de a fi desvăluit din nou acest mare adevăr, în felul cel mai impresionant. Sacrificiile făcute au solidarizat toată lumea într'o apărare a dreptului de autodeterminare naţională şi a arătat că numai el poate constitui o temelie solidă pentru o organizare internaţională de durată. Această victorie asupra paraliziei spirituale şi morale ne dă încredere în perspectivele de viitor şi ale spaţiului dunărean, consolidat după eliberare printr'un acord echitabil între factorii etnici autohtoni, şi reprezintă raza de lumină ce ne va scoate din bezna unor încercări teribile, aşa cum steaua minunată a condus pe cei trei crai dela Răsărit la izvorul şi leagănul mântuirii.

C. Sassu

ISTORICUL UNEI COLABORARI

(Urmare din pag. 7)

Armele sunt trimise în nişte cisterne petrolifere, dar sunt descoperite la control de autorităţile româneşti. Cum întâmplarea face ca tocmai atunci să fie arestaţi doi fruntaşi legionari, veniţi clandestin din Germania, guvernul român vede în acest incident o încercare de a sprijini o revoluţie legionară. Totul ameninţă să se transforme într'un scandal, apt să distrugă bazele prieteniei atât de scump cumpărată. Numai după ce reprezentanţii germani dovedesc ce se urmărea cu aceste trimiteri de arme, guvernul român încetează de a se mai simţi ameninţat şi felicită chiar Reich-ul pentru sănătoasa măsură de protecţie a petrolului românesc.

Victoriile răsunătoare ale armatelor germane în Franţa impun regelui şi politicienilor să considere câştigarea prieteniei Berlinului ca o chestie de viaţă şi moarte. Nu mai e vorba numai de cedări în materie economică; democraţii români sunt gata să preia şi sistemul naţional-socialist şi să accepte desprinderea Dobrogei de Sud din trupul ţării, dacă cu aceasta se face plăcere guvernului german.

„Succesul trupelor germane în Vest", raportează Fabricius, „a condus pe rege să se alinieze mai strâns de noi, iar primul ministru Tătărăscu mi-a declarat că cooperarea dintre noi trebuie strânsă în absolut toate domeniile." O deosebită receptivitate pentru sistemul de viaţă al Germaniei noi — constată Fabricius — are ministrul de externe român, Gafencu. Din faimoasa discuţie de lăurire asupra rostului armelor expediate în vagoanele petrolifere, la 25 Mai 1940, ministrul german la Bucureşti a reţinut următoarele: „Gafencu a declarat că el cunoaşte Germania şi pe Führer şi că ştie că revoluţia experimentată în Germania nu poate să treacă peste România fără a lăsa unele urme. O vreme a crezut că România va aduce contribuţia ei numai la încheierea păcii; acum are impresia că România va intra pe scenă mult mai devreme. In legătură cu aceasta, a remarcat că regele e o persoană care doreşte binele ţării şi e absolut gata să coopereze în toate problemele viitoare conform ideilor noastre. Noi ar trebui să indicăm cum s'ar putea face acest lucru. Seriozitatea şi interesul lui Gafencu m'au impresionat."

In acelaşi sens raportează şi neobositul Killinger care, în plus, a descoperit persoana care „conduce forţele pro-germane" din România: Moruzov, şeful serviciului secret român.

Prins în această emulaţie pro-germană, Tătărăscu nu se poate menţine în fruntea solicitatorilor prieteniei Germaniei naţional-socialiste decât depăşindu-i în concesiuni. Situaţia momentului permite un joc larg în această privinţă: Bulgaria agită chestiunea retrocedării Dobrogei de Sud, Ungurii pe cea a Transilvaniei iar Ruşii se pregătesc să ocupe Basarabia ce le-a fost promisă în pactul Ribbentrop-Molotov. Tătărăscu îi comunică lui Fabricius că problema Transilvaniei e „dificilă", aceea a Dobrogei „mult mai uşoară", iar „în ce priveşte Basarabia va trimite pe Gafencu la Moscova".

Toată această întrecere de ploconeli faţă de reprezentanţii celui de al III-lea Reich nu dă rezultatele scontate. Jocurile sunt deja făcute: rând pe rând sunt rupte din România Basarabia, jumătate din Transilvania şi Dobrogea de Sud. Primul act al tragediei de astăzi a ţării a început.

1957

(Urmare din pag. 1)

cident ca o ameninţare de război. Diviziile sovietice deplasate în Ungaria au mărit tensiunea internaţională. Ruşii spun că au adus aceste trupe ca să înăbuşe revolta maghiară, dar strategii Occidentului fac calculul că ele ar putea servi şi ca factor iminent de agresiune. La rândul lor, Occidentalii sunt obligaţi să se pună pe ipoteza rea, presupunând că concentrările de trupe sovietice în Ungaria, Bulgaria, România şi zona germană de est li vizează şi pe ei. Ca urmare a acestei temeri, Germania federală a hotărît să grăbească ritmul de formare a noii armate şi de înarmare. In modul acesta se ajunge la o înlănţuire de fatalităţi, al căror final este tot războiul.

Să presupunem totuşi că Kremlinul e mult mai stăpân pe nervi şi îşi dă seama că numai poate ţine în obedienţă totală aceste popoare. Dacă acest gând biruie în mintea conducătorilor sovietici, atunci ei vor face eforturi să lase în urma lor ţări neutralizate, ţări care să nu se întoarcă apoi împotriva lor, ameninţându-le însăşi baza lor de plecare: Moscova. Ei vor oferi într'un prim stadiu soluţia Gomulka, rămânând ca apoi, dacă soluţia se verifică a fi aplicabilă, să-şi diminueze treptat efectele militare, până a dispărea cu totul în imperiul moscovit. In urma lor, ar rămânea un glacis neutral, format din ţări cu caracter naţional-comunist, sau chiar socialist-naţional.

Realizarea acestui plan e extraordinar de grea din cauza maselor populare. Chiar dacă s'ar găsi conducători ai opoziţiei dispuşi să facă acest joc cu Sovietele, masele populare vor trece peste orice îngrădiri temporare, cerând lichidarea grabnică a regimului şi retragerea imediată a armatei roşii. Faptul s'a verificat în Ungaria. O soluţie tip Gomulka nu a fost posibilă în Ungaria, deoarece masele revoluţionare au depăşit programul ce-l putea oferi comunistul naţional Imre Nagy şi au cerut instaurarea totală a libertăţilor cetăţeneşti, revenindu-se la sistemul pluri-partidelor. E de presupus că fenomenul se va repeta oridecâteori Ruşii vor căuta să facă concesiuni analoage.

Dacă la Moscova biruie definitiv tendinţa naţională rusă contra tendinţei cosmopolite comuniste, retragerea armatei roşii din acest spaţiu ar fi mult mai uşoară. Naţionaliştii ruşi se vor gândi în primul rând să-şi salveze patria lor şi aceasta pot să o facă fără prea mare pierdere de prestigiu. Ne mai fiind angajaţi în reţeaua comunismului mondial, Ruşii vor fi mai puţin interesaţi să provoace duşmănia lumii întregi pentru a-şi menţine dominaţia asupra acestor popoare.

In ce priveşte România, ea va fi printre ultimele care se va elibera. Poziţia ei strategică e fundamental deosebită de a tuturor celorlalte ţări. Pe teritoriul României trec toate drumurile ce duc spre Balcani şi Europa centrală. Pierdută România, înseamnă că toate aceste căi rămân închise pentru Rusia. Aşa se explică şi regimul mult mai dur la care a fost supusă România până acum. Măsuri de pază excepţionale s'au luat în ţara noastră din primele zile ale răscoalei ungare. Numeroase trupe ruseşti au fost deplasate în România ca să înăbuşe orice agitaţie. Dealtminteri poporul român, mult mai răbdător decât poporul maghiar, se bizuie pe experienţa lui verificată în cursul veacurilor: „apa trece, pietrile rămân."

E greu să prevedem în ce direcţie se vor desvolta lucrurile în Europa răsăriteană. Ceeace se poate afirma cu certitudine este că anul 1957 va fi un an de mari frământări. Fronturile Est-Vest, înţepenite până acum, s'au pus în mişcare. O nouă stabilizare a lui e greu de realizat, pentrucă nu mai sunt singuri conducătorii politici dătători de ton. Sunt popoarele care se mişcă în spatele Cortinei de Fier. E opinia publică a Occidentului care nu mai vrea să ştie de coexistenţă. Evenimentele din Ungaria au demonstrat popoarelor libere că se leganau într'o falsă securitate. Astăzi, popoarele occidentale avertizate de primejdie, strâng rândurile şi îşi măresc eficienţa combativă.

Herausgeber und Druck: Verlag "VESTITORII", Dachauerstr. 118, Muenchen 2, Germany — Inh.: Traian Golea, Massmannstr. 4, Muenchen
Verantwortlicher Redakteur: Dr. Virgil Velescu, Blutenburgstr. 25, Muenchen 2 — Zweimonatliche Zeitschrift — Preis 80 Pf.